

1837 2. Beh. af Forst. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1874 til 31. Marts 1875. 1838

anstaltning, som Alle kunne være fuldkommen vel tjent med, og jeg indser derfor ikke, hvorfor man skulde stride ind for at standse den Ordning, som allerede er truffen. Men nu siges der, og det er egentlig den væsentligste Indvending, at man herved foregriber en Garnisonslov, at man foregriber Bestemmelsen om, hvor Garnisonsstederne skulde være, idet man vilde krumpe sig i høi Grad ved at borttage fra Kommunerne deres Garnisonsret, naar de en Gang have bragt saadanne Offre ved at opføre de forskjellige Bygninger, hvorom jeg har talt. Hertil skal jeg dog bemærke, at man ikke kan sige til en Kommune: Dersom I ville sørge for, at der bliver gode Indvæntingsforhold i Eders By, saa skulle vi lægge Garnison i Byen, men dersom I ikke sørge derfor, ville vi ikke lægge nogen Garnison i Eders By. Dette kan man ikke sige; thi Bestemmelsen om, hvor Garnisonsstederne skulle være, maa tages paa et andet og høiere Sted end hos Kommunen selv; det er selve de strategiske Forhold, selve Indretningen af Hæren, som maa være det Afgjørende her, hvor Garnisonsstederne skulle være, og har man en Gang bestemt dette, saa maa man komme overens med Kommunerne om, hvorledes Forholdene skulle være. Der vil nu vel kunne reises Tvivl om, hvor de mindre Garnisonssteder skulle være; men derimod tror jeg ikke, at der kan reises nogen Tvivl om, at saafremt vi ikke ville gaa saa vidt, at vi bestemme, at det eneste Sted, hvor der skal være Tropper, er Sjælland, saa at altsaa Sylland og Fyen selv i Fredstid skulde evakueres, saa er der ikke noget Sted i Sylland, der bestemte peger hen paa, at det vil blive Garnisonsby, end netop Aarhus, og det stiller sig for mig, som om det Samme maa gjælde for Odense og Nyborg, altsaa de tre Byer, med hvilke der er truffet Overenskomst. Noget mere tvivlsomt stiller det sig for mig, om man vil vælge Viborg eller Aalborg til Garnisonsby; dette er jeg ikke i Stand til med nogen Sikkerhed at udtale mig om. Krigsbestyrelsen har ganske vist allerede afsluttet Overenskomst med Viborg, men dog, vel at mærke, først efter at Kommunen allerede for Fodfolkets Bedkommende havde truffet Foranstaltninger, som ere de Samme, hvorom der nu er Tale i Aarhus og Odense, og som ere bleve godkendte her i Folkethinget og tilbølgelig udbaaede fra Folkethingets eget Initiativ, nemlig fra et Medlem (Bregendahl), der sad her i Nærheden af mig, og hvis dødelige Afgang vi Alle beklage. Hvad der i det Hele her foreligger, er ikke Andet end, hvad vi tidligere ere gaaede ind paa — dette gjælder saaledes

om et Excercherhus i Odense og om flere militære Anstalter i Viborg — men dengang har man ikke reist nogen stor Modstand derimod, saaledes som man nu gjør, fordi Spørgsmaalet kommer frem i et større Omfang. For endvidere at sikkre sig, har Krigsministeren indsat en særlig Paragraf i Kontrakterne, af hvilke Udvalget har ladet den med Odense sluttede afstrykke. Kontrakternes Indhold er naturligvis, hvad de militære Foranstaltninger angaar, forskjelligt; men i deres Grundlag ere de ens, idet de alle ere uopsigelige fra Kommunerne og kun opsigelige fra Krigsbestyrelsens Side, og naturligvis med Hensyn til hvad der forterer under Krigsbestyrelsen, kun have Gyldighed, forsaavidt Ministeren faar Rigsdagens Sanction. Krigsbestyrelsen har altsaa slet ikke bundet sig paa nogen som helst Maade. Mig forekommer det, at den høitærede Krigsminister i dette Tilfælde har handlet tvist, raskt, til Gavn for vort unge Mandstaf, til Gavn for den Hær, som han er sat til at bestyre, at han hverken har bundet sig eller Andre paa nogen som helst Maade, og at det vilde være at give ham et Dementi, dersom man ikke godkjendte det Skete, ligesom man derved vilde give Kommunalbestyrelserne et Dementi, idet de have søgt sig særdeles vel tilfredse ved at gaa ind paa de tilbudte Overenskomster. Alle andre Andragender fra andre Byer — og det er ikke saa Kommuner, der ere strømmende til Krigsministeriet for ligeledes at faae Overenskomster afsluttede — har den høitærede Krigsminister vist fra sig. Han er kun gaaet ind paa Andragenderne fra de tre nævnte Hovedpunkter, og gjennem de Kontrakter, som han har oprettet med de 3 vedkommende Kommuner, vil der opnaas en Forbedring af Forholdene, hvortil vi virkelig i høi Grad trænge. Jeg kan derfor ikke sige Andet, end at vi — jeg og Udvalgets Mindretal, paa hvis Vegne jeg i dette Punkt har talt — ere komne til den Overbevisning, at det vilde være uret imod alle Parter, om det høie Thing vilde underkjennde de Kontrakter, som ere afsluttede mellem Krigsbestyrelsen og de paagjældende Kommuner.

Krigsministeren: Jeg skal tillade mig at gjennemgaa de forskjellige Indbringingsforslag, der ere stillede til Finantslovsforslagets § 22, og jeg udbeder mig det høie Things Opmærksomhed for de Bemærkninger, jeg har at fremsætte derom. Det første Indbringingsforslag er stillet af et Mindretal, et enkelt Medlem (Winther) af Udvalget, som jeg havde ventet vilde have ytret sig derom, inden jeg tog Ordet. Det erede Medlem er